

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Bodolai László ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, a Kálmán, Szilasi, Sárközy és Társai Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Sárközy Szabolcs ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. március 5. napján meghozott 5.P.24.903/2014/6. számú ítélete ellen alperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a kiegészítéssel hagyja helyben, hogy az alperes a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát sértette meg.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 19.050 (Tizenkilencezer-ötven) forint másodfokú perköltséget, továbbá térítsen meg az államnak - a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívására - 48.000 (Negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Alperes a **B.** című napilap 2014. május 19-ei számában a címlapon, valamint a 10. oldalon a „**R.M.** 12 milliót kaszál egy hónap alatt” cím alatt továbbá a lap online kiadásában többek között az alábbiakat tette közzé: „...A csúcstartó a **m.** között azonban a negyedik széria győztese **R.M.**, aki 990 ezer forintot kér egy élőzenés koncertért, mást nem is vállal. Tekintve, hogy az énekesnőnek egy hónapban 12 élő fellépése is lehet, akár 12 milliót is megkereshet egyetlen hónap alatt...”

Felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes a hivatkozott cikkben megsértette a felperes jóhírnévét, mert személyére vonatkozóan a valós tény hamis színben tüntette fel olyan szövegkörnyezetben, amely hátrányos megítélésre vezethet, ezért médiatartalmanként 300.000-300.000 forint, összesen 600.000 forint összegű sérelemdíj megfizetését kérte. Ezen összegnek a keresetlevél benyújtásától számított késedelmi kamatait és a perköltséget is igényelte.

Előadta, hogy a koncertenként kapott összeg nem tekinthető teljes egészében az ő jövedelmének, hiszen az a tulajdonában álló gazdasági társaságot illeti meg, magában foglalja az egész produkció teljes költségét, amely 11 fő munkáját jelenti. 1.080.000 forintba kerülő fellépés esetén az énekesnek mintegy nettó 200.000 forint jut. A 12 milliós összeg az embereket irritálja, ellenszenvet vált ki, potenciálisan csökkentheti a lehetséges koncertlátogatókat, ami kimutatható anyagi és erkölcsi veszteséget is jelenthet.

Alperes a kereset elutasítását, felperes perköltségben való marasztalását kérte. Vitatta, hogy a valós tényt hamis színben tüntette volna fel. Utalt a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalására, mely szerint a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, a per tárgyává tett cikkek egy egyszerű kalkulációt, vélelmet állítanak fel azzal kapcsolatban, hogy ha a felperesnek 12 fellépése lenne, akkor egy hónapban elért bevételeinek összege 12.000.000 forint. Maga a cikk is tartalmazza, hogy ez az összeg nem kizárólag a felperes markát üti, hiszen a zenekar és a hangtechnikus is részesül belőle. Felperes énekes sztár, mint ilyennek jövedelmi viszonyai átláthatóak, a közönség által megismerhetőek. A felperes az őt ért sérelmekre csak hivatkozik, de bizonyítékot e körben nem terjesztett elő.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes személyiségi jogait azzal, hogy a **B.** című napilap 2014. május 19-ei számában a címlapon „**R.M.** 12.000.000 forintot kaszál egy hónap alatt” című cikkben, valamint a lap online kiadásában az **internetes oldalon** hamis címben tüntette fel a felperes koncertjeiért kapott összegeket. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 300.000-300.000 forintot, összesen 600.000 forint sérelemdíjat, ennek 2014. október 20-tól számított törvényes kamatát és 30.000 forint + ÁFA perköltséget.

Kifejtette, hogy az ismert emberek vagyoni, kereseti viszonyai közérdeklődésre tartanak számot, ezért nyilvánosan elérhetőek. A felperes nem ezt sérelmezte, hanem a valós tények hamis színben való feltüntetését. A címnek a bírósági gyakorlatban önálló értékelése van. A cikk címe egy átlagolvasó számára tényállítást fogalmaz meg, mely szerint **R.M.** 12.000.000 forintot kaszál egy hónapban. Ez az állítás pedig nem felel meg a valóságnak. A kialakult bírói gyakorlatra utalva elfogadta, hogy a cikk címe kiemelt, figyelemfelhívó jellegére tekintettel önálló hírértéket képvisel, melyben foglaltak miatt a sajtószerv felelőssége nem zárható ki, ha az így keltett hamis látszatot vagy az így kiolvasható valótlan közlést nem tudja megfelelő módon alátámasztani. Ezen tényállítás valódiságát alperes igazolni nem tudta, a bíróság ezért a Ptk. 2:45. § (2) bekezdés alapján megállapította, hogy az alperes a felperes jóhírnevét megsértette azáltal, hogy valótlan tényt állított, illetőleg a valós tényt hamis színben tüntette fel. A sérelemdíj összegéről a Ptk. 2:52. §-a alapján rendelkezett. A jogsértés súlyára, a felperes közeli hozzátartozóira is kiterjedő hatására figyelemmel, nem találta eltúlzottnak a keresettel követelt összeget. A késedelmi kamat fizetési kötelezettségről a Ptk. 6:47. § (1) bekezdése, perköltségről pedig a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett.

Az ítélet ellen alperes terjesztett elő fellebbezést. Ebben azt indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét változtassa meg, felperes keresetét utasítsa el, a felperest perköltségben marasztalja. Az elsőfokú eljárás során megtett nyilatkozatait fellebbezési érvelésként tartotta fenn, mert álláspontja szerint a kereset mind tényben, mind jogilag megalapozatlan. Elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság ítéletében nem megfelelően vette figyelembe a felperes jogi képviselőjének 2015. január 6. napján tartott tárgyaláson tett nyilatkozatát. Felperes a keresetet ugyanis azzal a változtatással tartotta fenn, hogy döntően a címlapban foglalt ténymegállapítás jóhírnevsértő voltának megállapítását kérte. Álláspontja szerint ez eleve kizárja, hogy a sérelemdíj mértékét az elsőfokú bíróság az eredeti kereseti kérelem 100%-ában állapítsa meg. Felperes eredeti keresetében két cikket és két címet nevesített, a változtatás azonban a kereseti igényt csak a nyomtatott cikk címe vonatkozásában tartotta fenn. Kifejtette, hogy jelen perbeli esetben maga a cím sem jogsértő. Az elektronikus honlapnak ugyanis nincsen címlapja, azt felperes nem is tette a per tárgyává. Az elektronikus honlapon megjelent cikkeket érintően hivatkozott arra, hogy a cikk címét, illetve annak tartalmát nem lehet és nem is kell egymástól elválasztani. A **weblapon** megjelent és a per tárgyát képező F/3 szám alatt csatolt cikk vonatkozásában egyértelműen megállapítható, hogy a cím a cikkel egy egységet

képez, az egymástól semmilyen vonatkozásban nem választható el. Kizárólag egy egységben értelmezhető, így az elektronikus közlemény vonatkozásában, eleve irrelevánsak a felperes által 6/F/1 és 6/F/2 sorszám alatt csatolt ítéletek. Álláspontja szerint, a felperes sérelmeinek egyetlen elemét sem bizonyította. Felperes személyes előadásában feltételezésekbe bocsátkozott, amikor a hallgatói tábor elfordulásáról beszélt, amely számára anyagilag is kimutatható veszteséget jelentett. Ennek bebizonyosodása esetén sérelemdíjra nem tarthat igényt, csak vagyoni kártérítés iránti követelést támaszthatna. Előadta, hogy a **F.** like-olási mennyiség visszaesése és az alperesi cikk közötti okozati kapcsolat nem bizonyított. Felperes maga is akként nyilatkozott, hogy az okozati kapcsolat a like-ok csökkenése és a perbeli cikkek között nem bizonyítható, csak vélhető. Vélekedésre pedig marasztaló ítéletet alapítani nem lehet. Nem bizonyítják ezt a felperes által hivatkozott kommentek sem. A felperes által F/4 sorszám alatt csatolt, rendkívül kevés, összesen tizenegy kommentből kizárólag kettő darab minősíthető negatívnak. Amennyiben felperest fellépései során, megjegyzéssel illetik, ez nem az alperesi cikkel és nem is a havi bevétellel áll összefüggésben. Hivatkozott arra, hogy a cikkek felperes presztízsét emelik, sem a cikkek, sem azok címei nem sugallják, hogy a felperes teljesítményéhez képest aránytalanul és érdemtelenül kap sokat. Hivatkozott a felperes édesanyjának tanúvallomásában elhangzottakra, melyből egyértelműen kiderül, hogy munkahelyének elvesztése és a perbeli cikk között összefüggés nincsen. Hangsúlyozta, hogy a „kaszál” kifejezés nem jelenti azt, hogy az összeg a felperes jövedelme, nyeresége vagy haszna lenne, hanem a bevétel szinonimája, ami igaz akkor is, hogyha a bevétel esetlegesen a felperes tulajdonában álló vállalkozásnál keletkezik. A perben bebizonyosodott, hogy a felperes díja fellépésenként az 1.000.000 forintot eléri, a fellépéseinek havi darabszáma is bizonyított. A per tárgyává tett cikk önmagában sem alkalmas a felperes személyiségi jogának, jóhírnevének megsértésére, maga a cím is a valóságot tükrözi, valós tényrt hamis színben nem tüntet fel, nem tekinthető sértőnek. Érvelése szerint amennyiben a Fővárosi Ítéltábla a jogalap tekintetében osztja az elsőfokú bíróság álláspontját, úgy a sérelemdíj mértéke nem haladhatja meg a 100.000 forintot. A fentiekre tekintettel alperes az elsőfokú ítélet megváltoztatását a felperes keresetének elutasítását indítványozta felperes perköltségben való marasztalása mellett.

Felperes az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezés alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a felek által felajánlott bizonyítást lefolytatta, a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság érdemi döntésével és túlnyomórészt annak indokaival is egyetértett.

Felperes 2014. október 20. napján előterjesztett keresetében azt sérelmezte, hogy alperes a 2014. május 19-ei számban (**évfolyam, szám** címlap), a 10. oldalon lévő cikkben, valamint a lap online kiadásában ugyanezen cím alatt megjelent cikkben a valóságot hamis színben tüntette fel, mert felperes jövedelme az állított összeget nem éri el, a cikk azt sugallja, hogy teljesítményéhez képest a felperes aránytalanul sok pénzt kap. Az **ügyszámú** tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozata szerint felperes keresetét fenntartotta azzal, hogy döntően a címlapban foglalt tényállítás jóhírnevsértő voltának megállapítását kérte, mert nem felel meg a valóságnak, hogy felperesnek havonta 12 millió forint jövedelme van. Kifejtette, hogy a címlap álláspontja szerint önálló életet él, ugyanez a helyzet a felvezető szöveg esetében is.

Alperesi érveléssel ellentétben a felperes olyan nyilatkozatot nem tett, hogy keresetét kizárólag a nyomtatott cikk címe vonatkozásában tartja fenn. Címlapja ugyan valóban csak a nyomtatott sajtóterméknek van, címe és felvezető szövege azonban az internetes tartalomnak is, felperes nyilatkozata ekként a kereset

leszállításaként nem értelmezhető, a felperes tárgyalási jegyzőkönyvbe foglalt nyilatkozatában a sérelmezett kijelentések körét pontosítja, határolja körül. A perbeli esetben a nyomtatott és az internetes sajtótermék címe megegyezik, felperes előadása szerint ezen kijelentés valótlanosságát sérelmezi, ekként minden alapot nélkülöz azon alperesi érvelés, hogy felperes ezen kijelentést kizárólag az írott sajtóban megjelent cikkel összefüggésben sérelmezi.

A Ptk. 2:45. § (1) bekezdése szerint a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás. A (2) bekezdése szerint, a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.

Alperes azon érvelése, hogy felperes közszereplő, ezért jövedelmi viszonyai közbeszéd tárgyát képezik, a kereset elbírálása szempontjából alaptalan.

Kétségtelen, hogy felperes előadóművész, mellyel összefüggésben végzett tevékenysége közéleti szereplésnek tekinthető. A Kúria **ítéletében** akként fogalmaz, hogy a közszereplés a politikai hatalom gyakorlásánál lényegesen tágabb társadalmi kategória, az is közszereplőnek minősülhet, aki egyéb módon (irodalmi, tudományos tevékenység által) jelenik meg a nyilvánosság előtt, társadalmi kérdésekben alkot véleményt és gyakorol hatást a közösségre. Közszereplésnek, közszereplőnek tehát az tekinthető, ami, illetve aki befolyásolja a szűkebb, vagy tágabb társadalmi életet, a helyi, vagy országos viszonyok alakulását, ami nem csak politikai tevékenységgel, hanem művészet, tudomány, irodalom területén végzett alkotói munkával, de valamennyi olyan tevékenységgel elérhető, amely a közvéleményt alakítja.

Az alperes jogi álláspontjával ellentétben azonban a közszereplő fokozott tűrési kötelezettsége a társadalom hátrányos megítélésére alkalmas, azaz sértő és valótlan tények állítására nem terjed ki. De nem köteles tűrni a közéleti tevékenységével össze nem függő, avagy az emberi mivoltot alapvetően megkérdőjelező kijelentéseket sem, hiszen a személyiségi jogok abszolút szerkezetéből következik, hogy a Ptk. 2:42. § (1) bekezdése alapján az minden embert megillet, azt mindenki köteles tiszteletben tartani.

Ezért annak megítélésénél, hogy a 2014. május 19-ei számban (**évfolyam, szám** címlap) és az **internetes oldalon** közzétett nyilatkozat felperes személyiségi jogi sérelmével járt-e, elsődlegesen azt kell eldönteni, hogy az tényállítást tartalmaz, avagy a közlés a nyilatkozó értékítéletét, következtetéseit, véleményét közvetíti. Ezt követően van a bíróság abban a helyzetben, hogy a sértő tényállításnak minősített közléseket illetően az alperest a valóságtartalom bizonyítására hívja fel. A tényállítás és a véleménynyilvánítás elhatárolása az úgynevezett „bizonyíthatósági teszt” alapján valósul meg (BDT2012. 2653.). Tény a való világ azon objektív – az emberi tudattól függetlenül – mozzanata, amely a múltban, vagy a jelenben érzékelhető jelenség, állapot, esemény, történés, vagy cselekvés, ekként valósága bizonyítással igazolható. A véleménynyilvánítás ezzel szemben szubjektív kategória, valamely tényre vonatkozó állásfoglalás, értékítélet, következtetés, a kijelentés szubjektivitása miatt valóságtartalmára tehát bizonyítás nem folytatható le.

Az alperes nyomtatott és interneten közzétett cikkének címe szerint „**R.M.** 12milliót kaszál egy hónap alatt”. Mivel a kijelentés tartalmi valóságára bizonyítás folytatható le, azt tényállításnak kell tekinteni. Nem vitatott tény, hogy felperes élő koncertfellépésének ellenértéke 990.000 forintból és útiköltség megtérítéséből áll, felperes a 6. sorszámú jegyzőkönyvben foglalt nyilatkozatában előadta, hogy havonta 5-6 koncerttel lehet számolni. A rendelkezésre álló peradatok alapján alperesi állítás valóságtartalmára megalapozott következtetés nem vonható le, ezért az valótlannak tekinthető. Azon

valótlan tény kijelentése, hogy felperes „havonta 12 milliót kaszál” a magyar társadalomban és közbeszédben nem pozitív kicsengésű, hanem pejoratív, negatív értékítélet kiváltására alkalmas szófordulat, amely alkalmas a felperes hátrányos megítélésének kiváltására, ezért a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogának sérelmét eredményezi.

Az állandó bírói gyakorlat az általános személyiségi jogi perekben is alkalmazza a PK 12. számú állásfoglalás eredetileg sajtó-helyreigazítási eljárásokra nézve kidolgozott elveit. Ennek II. pontja szerint a kifogásolt közléseket a maguk egészében kell vizsgálni, nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell megítélni. A közlemény egymással összetartozó részeit egymással összefüggésben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A jogosult személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot a jogsértés megállapítására.

Szükséges volt ezért annak vizsgálata, hogy a cím kiemelt jelentősége fennáll-e, a cikk belső összefüggéseihez képest tartalmaz-e önálló, esetleg a cikk tartalmán túlmutató mondanivalót. A felperes által hivatkozott bírói gyakorlat szerint ugyanis nem csupán a címlap, hanem a cím is önálló hírértéket képviselhet, ha az nem egyezik a cikkben foglalt tartalommal, abból ellentétes mondanivaló olvasható ki.

A cikk tartalmi mondanivalója az, hogy különböző tehetségkutatókon feltűnt énekesek milyen mértékű fellépési díj ellenében vállalnak fellépést. A cikk részletesen kifejti, hogy egyetlen fellépés díja a felperes vonatkozásában 990.000 forint, ez élő koncertet jelent, ami 12 fellépés esetén 12.000.000 forintot is jövedelmezhet. Részletezi, hogy ez az összeg nem kizárólag felperest illeti, mert a zenekar és a hangtechnikus is részesül belőle. A felperes által sérelmezett cím azonban mindebből csupán azt ragadja ki és közvetíti az olvasók számára, hogy felperes „havonta 12 milliót kaszál”, ami a cikk valós tartalmi mondanivalóját átértelmezi, abból kizárólag a felperesre sérelmes és a valóságot hamis színben feltűntető állítást tartalmazza, ezért alperes felelőssége nem zárható ki.

A fenti jogsértéssel összefüggésben ezért az elsőfokú bíróság helytállóan alkalmazta a Ptk. 2:51. § (1) bekezdésének a) pontjában foglalt szankciót.

Egyetértett a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság által meghatározott mértékű sérelemdíj összegével is.

A sérelemdíj tekintetében a Ptk. 2:52. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy akit személyiségi jogában megsértenek, sérelemdíjat követelhet az őt ért nem vagyoni sérelemért. A (2) bekezdés szerint, ennek feltételeire a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkezésének bizonyítása nem szükséges.

Ebből következően a személyiségi jog megsértése alperes sérelemdíj fizetési kötelezettségét önmagában megalapozza, ahhoz további hátrány bizonyítása szükségtelen. Alaptalan ezért alperes azon fellebbezési érvelése, hogy felperes a sérelmeit, illetve a sérelmek és a jogsértés közötti okozati összefüggést nem bizonyította. Külön bizonyítást ugyanis nem igényel, hogy az igen olvasott alperesi napilapban és internetes újságban közzétett, felperesre sértő valótlanosságok állítása a felperes számára kellemetlenséget, immateriális hátrányt okoztak, amelynek hatása akár a felperes által F/4. sorszám alatt csatol kommentelők véleményében is tetten érhető.

A Fővárosi Ítéltábla 1/2013. (VI.17.) határozatával elfogadott Polgári Kollégiumi véleménye 7. pontja szerint a sérelemdíjjal szembeni követelmény, hogy az alanyi jog védelmet nyerjen, egyúttal a jogsértőket visszatartsa a sérelmet okozó magatartástól. A sérelemdíj intézménye a személyhez fűződő jogok megsértésének vagyoni elégtétellel való közvetett kompenzációja és egyben magánjogi büntetés. A kompenzációra és elégtételre való törekvés a jogvédelemre szoruló sértettnek, míg a büntetés a jogsértésnek szól (visszatartási cél). A sérelemdíjjal elérni kívánt vagyoni elégtétel tágabb kategória, mint a nem vagyoni kártérítés kompenzációs célja, mert az a sérelmet szenvedett félben a jogsértő magatartás miatt elszenvedett hiányérzeten, veszteségérzésen túl magában foglalja a jogsértés társadalmi elítélését is. Ezért a sérelemdíj összegének meghatározásánál az elsőfokú bíróság helyesen tulajdonított jelentőséget a jogsértés tárgyi súlyának, alperesi felróhatóságnak és a sérelemdíj magánjogi szankció funkciójára is figyelemmel az általa meghatározott mértékű sajtótermékeként 300.000-300.000 forint, összesen 600.000 forint sérelemdíj leszállítására a Fővárosi Ítéltábla jogi lehetőséget nem látott még arra tekintettel sem, hogy a felperes hozzátartozóinak sérelmei kapcsán igényt valóban nem érvényesíthet.

A fentiekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta azzal a kiegészítéssel, hogy alperes a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát sértette.

Miután alperes a másodfokú eljárás során túlnyomó részben pervesztes volt, a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján a le nem rótt fellebbezési illetéket külön felhívásra az állam javára köteles megfizetni, míg felperes javára a másodfokú eljárás során a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésben meghatározott mértékű ügyvédi munkadíj megfizetésére köteles.

Budapest 2015. december 8.

Fermanné dr. Polák Zita s.k.
a tanács elnöke

Véghné dr. Szabó Zsuzsanna s.k.	. Hegedűs Mária s.k.
előadó bíró	bíró

A kiadmány hitelélül:
Utasi Ferencné írnok